



Brüsszel, 2015.7.15.  
COM(2015) 345 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK**

**az energiával kapcsolatos termékek energia- és egyéb erőforrás-fogyasztásának  
címkézéssel és szabványos termékismertetővel történő jelöléséről szóló, 2010. május 19-i  
2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv felülvizsgálatáról**

{SWD(2015) 143 final}

## 1. A JELENTÉS CÉLJA

Az energiafogyasztás címkézéssel történő jelölését szabályozó 2010/30/EU irányelv<sup>1</sup> (a továbbiakban: címkézési irányelv) értelmében a Bizottságnak 2014. december 31-ig értékelnie kell az irányelv hatékonyságát, és erről jelentést kell terjesztenie az Európai Parlament és a Tanács elé. Az irányelv emellett egy másik, a felhatalmazáson alapuló hatáskörök gyakorlásáról szóló jelentés 2015. június 19-ig történő benyújtását, valamint a tagállamok által négyévente beterjesztett nemzeti piacfelügyeleti jelentések összefoglalásának elkészítését is előírja.

A környezettudatos tervezést szabályozó 2009/125/EK irányelv<sup>2</sup> (a továbbiakban: tervezési irányelv) felülvizsgálatáról 2012-ben készített jelentés<sup>3</sup> arra a következtetésre jutott, hogy az irányelv azonnali átdolgozása nem szükséges, egyes konkrét kérdéseket azonban, amelyekről a felülvizsgálat elvégzésekor nem állt rendelkezésre kellő mennyiségű információ, a címkézési irányelv 2014-ben esedékes felülvizsgálatakor újra kell majd értékelni. Ilyen kérdésként említette a jelentés a végrehajtási intézkedések és a harmonizált szabványok hatékonyságát, valamint a két irányelv végrehajtásának jobb koordinálását.

Ez a jelentés ezeknek a követelményeknek kíván megfelelni.

## 2. A HATÁSOSSÁG ÉS A HATÉKONYSÁG, A KOHERENCIA, AZ UNIÓS TÖBBLETÉRTÉK ÉS A RELEVANCIA ÉRTÉKELÉSE

A címkézési és a tervezési irányelv céljai a következők:

- a termékek energiahatékonyságának növelése és a környezetvédelem szintjének javítása,
- az energiával kapcsolatos termékek Európai Unión belüli szabad mozgásának elősegítése,
- a fogyasztók ellátása olyan információkkal, amelyek alapján hatékonyabb termékeket vásárolhatnak.

A szakpolitikai intézkedések értékelése<sup>4</sup> alapján a következő megállapítások fogalmazhatók meg:

1. A környezettudatos tervezés és az energiafogyasztás címkézéssel történő jelölése területén jelenleg hatályban lévő intézkedések hatásosak, mert jelentős nagyságú kézzelfogható energia- és költségmegtakarítást biztosítanak. Az energiafogyasztás címkézése területén elfogadott intézkedések utólagos értékelése azt jelzi, hogy az 1990-es évek óta a legtöbb termékcsoporthoz esetében a piac jelentősen átalakult, és egyre inkább előtérbe kerülnek az energiahatékonyság szempontjából kedvezőbb

---

<sup>1</sup> HL L 153., 2010.6.18., 1. o.

<sup>2</sup> HL L 285., 2009.10.31., 10. o.

<sup>3</sup> COM(2012) 765 végleges.

<sup>4</sup> Lásd a Bizottság által készített értékelő jelentést: SWD (2015) 143.

termékek. A két irányelv végrehajtásától 2020-ig 175 MToe primerenergia-megtakarítás várható (ennek körülbelül 15%-a tudható be a címkézési intézkedéseknek, figyelemmel arra, hogy az érintett termékcsoportoknak mintegy fele csak a környezettudatos tervezés területén elfogadott intézkedések útján van szabályozva). Ez az érintett termékek esetében 19% megtakarítást jelent a beavatkozás nélküli forgatókönyvhöz képest. A szóban forgó intézkedések csaknem felét adják a 2020-ra kitűzött 20%-os energiahatékonysági célnak. Az energiaiimporttól való függőség a földgáz esetében 23%-kal, a szén esetében 37%-kal csökken. Összességében a címkézés és a környezettudatos tervezés területén eddig elfogadott intézkedések a közüzemi számlák összegének csökkentésén keresztül a végfelhasználók számára 2020-ra évente 100 milliárd eurót fognak megtakarítani (ez háztartásonként 400–500 eurót jelent évente).

2. Az Európai Unió belső piacán semmi sem akadályozza az energiával kapcsolatos termékek szabad mozgását.
3. A haszon mind a vállalkozások, mind pedig a társadalom egésze számára meghaladja a költségeket. Az új követelmények és a címkézés költségvonzata először ugyan a gyártóknál jelentkezik, de aztán áthárul a végfelhasználókra (a háztartásokra és más vállalkozásokra), amelyek a csökkenő energiafelhasználás miatti költségmegtakarítás előnyeit élvezik. Ez a költségmegtakarítás sokkal nagyobb, mint a magasabb beszerzési költségek miatti többletkiadás. Az EU egészére nézve nem állnak rendelkezésre részletes adatok. Az Egyesült Királyságban a hasznok és a költségek becsült aránya a 2012-ben hatályos rendeletek esetében 3,8 volt.<sup>5</sup>
4. A fogyasztók túlnyomó többsége (mintegy 85%-a) felismeri és érti az energiacímkéket, és felhasználja őket vásárlási döntéseiben.
5. Annak nyomán, hogy a 2010-ben elfogadott címkézési irányelv bevezette az A+ és a még magasabb energiahatékonysági osztályokat, mérséklődött az energiacímkék energiahatékonyabb termékek vásárlására ösztönző hatása. Az a módszer, hogy az A osztály feletti kedvezőbb energiahatékonysági osztályokat az „A” betűjel mellé helyezett pluszjelek jelzik, kevésbé hatásosan ösztönzi a fogyasztókat a jobb energiahatékonyabb termékek vásárlására, mint az eredeti, A-tól G-ig terjedő skála. Bár a fogyasztók körében végzett felmérések arról tanúskodnak, hogy az újfajta beosztású címkéket a fogyasztók értik, bevezetésük mégis csökkentette a nagyobb energiahatékonyabb termékek vásárlása iránti hajlandóságot, mert az A+ és az A+++ osztály közötti különbség kevésbé ösztönöz a többletkiadásra, mint a C és az A osztály közötti.<sup>6</sup> Emellett a címkén

---

<sup>5</sup> Összehasonlításként: a 17 vizsgált környezetvédelmi szakpolitika átlaga 3,0 volt. Az arány magában foglalja a gyártóknál a címkék előállításának és a követelmények teljesítése kapcsán jelentkező költségeket, az előírások betartásának költségeit, valamint a végfogyasztóknál a kisebb energiafogyasztásnak köszönhetően jelentkező megtakarításokat. Nem foglalja ugyanakkor magában a mennyiségileg nehezen kifejezhető előnyöket, mint például a drágább energiahatékony termékek nagyobb haszonkulcsait, az innovációösztönző hatást, az energiaellátás biztonságához való hozzájárulást vagy azt a hatást, hogy az egyenlő feltételek megteremtésével kiszorultak a piaci versenyből a gyenge minőségű, olcsó termékek. Az Egyesült Királyság Környezet-, Élelmiszer- és Vidékügyi Minisztériuma (UK Department for Environment, Food and Rural Affairs): *Emerging Findings from Defra's Regulation Assessment, First update covering 2012, 2015.* február.

<sup>6</sup> További részletek: *London Economics & Ipsos Mori, A study on the impact of the energy label – and of potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions, 2014.* <http://ec.europa.eu/energy/en/studies>

szereplő egyéb paraméterek jelölésére használt piktogramok némelyikét nehéz megérteni – ez az eset áll fenn például a televíziók címkéjén a kapcsolót ábrázoló rajz vagy a mosogatógépek címkéjén a szárítási hatékonyságot jelző ábra esetében.<sup>7</sup>

6. Egyre többen vásárolnak nagyobb termékeket, amelyek ugyan hatékonyabban működnek, és ezért kedvezőbb beszerelést kapnak az energiahatékonyság szempontjából, mint az azonos rendeltetésű kisebb termékek, abszolút értelemben mégis jóval többet fogyasztanak náluk.
7. A nemzeti piacfelügyeleti hatóságok által a követelmények teljesítése érdekében végzett tevékenység rossz hatásfoka segíti a követelményeket nem teljesítő termékek piaci jelenlétét, és emiatt a tervezett energiamegtakarítás mintegy 10%-a nem realizálódik. Lásd még a 3. szakaszt.
8. Egyes termékek esetében az intézkedések túlságosan visszafogottak voltak ahhoz képest, ami műszakilag és gazdaságilag lehetséges lett volna.
9. Bár az intézkedések egy része a használat közbeni energiafogyasztás mellett más környezeti hatásokkal is foglalkozik, e hatások további csökkentésében még vannak kihasználatlan lehetőségek például a tartósság, a javíthatóság, az újrahasználatosság, az újrafeldolgozhatóság és a hasznosíthatóság, a hasznosított anyagtartalom, a kiemelt fontosságú anyagok használata vagy a veszélyes anyagok területén.
10. Hatékonyság szempontjából a szabályozás folyamata túlságosan hosszú (átlagosan 49 hónapot vesz igénybe), aminek – főként a gyorsan fejlődő elektronikai termékek esetében – gyakran az a következménye, hogy a döntéshozatal időpontjára a műszaki tartalom és az előkészítő munka eredményei elavulttá válnak.
11. A két irányelv jól kiegészíti egymást, és végrehajtásuk javarészt koherens módon történik.
12. Több termék esetében az alsóbb energiahatékonysági osztályok kiürültek, mert a környezettudatos tervezés területén elfogadott intézkedések betiltották a kis hatékonyságú modelleket, és a gyártók a műszaki fejlődésre egyre hatékonyabb termékek előállításával reagáltak. Néhány termék kategória esetében ez a probléma a magasabb energiaosztályokban is jelentkezik. A legszembetűnőbb a mosógépek, a hűtőszekrények és a mosogatógépek esete, ahol a jelenlegi címkén „A+++”-től „D-ig” terjednek az osztályok, de a piacra már csak A+++, A++ és A+ osztályú termékek kerülhetnek. Az A-tól G-ig terjedő osztályok összehasonlításának lehetősége nélkül a címkék elveszítik relevanciájukat a fogyasztók számára.
13. Az európai uniós többletérték a harmonizált szabályozási keretből fakad, amely letöri a gyártók költségeit, és meghatározóvá teszi az EU-t a nemzetközi szabályozási és szabványosítási törekvésekben.

---

<sup>7</sup> Ecofys, Evaluation of the Energy Labelling Directive and specific aspects of the Ecodesign Directive: Background report I: Literature review, 2013. december.

14. A szakpolitika továbbra is releváns az EU 2020-ra és az azt követő évekre szóló energiahatékonysági céljainak teljesítésében, és emellett az energiahatékonyság és a körforgásos gazdaság ügyét is előbbre viheti.
15. A digitális korban továbbra is fontos a fogyasztók tájékoztatása. Az energiahatékonyság címkén való jelölését szabályozó rendeleteket a Bizottság nemrégiben kiigazította annak érdekében, hogy az energiacímkék az interneten is megtekinthetők legyenek.<sup>8</sup>
16. Nem fejezhető ki mennyiségileg annak a követelménynek a hatásai, amely szerint a reklámoknak utalniuk kell az energiahatékonysági osztályra (4. cikk c) pont), de az értékelés megállapította, hogy ez az előírás valóban betölt egyfajta űrt a fogyasztók tájékoztatásában.
17. A közbeszerzési követelmények (9. cikk (1) bekezdés) értékelésére már 2011-ben sor került, és ennek nyomán ezek az előírások kikerültek a címkézési irányelvből, és most módosított formában az energiahatékonysági irányelvben<sup>9</sup> található meg.
18. Az elmúlt évek sajtótermékeiből egyértelműen kiderül, hogy a szakpolitika előnyeit nem sikerült kellőképpen kommunikálni.

### 3. ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS A PIACFELÜGYELETRŐL

A tagállamok 2014-ben a Bizottság által kidolgozott sablont követve benyújtották jelentésüket a Bizottságnak a 2009-től 2013-ig terjedő időszakban végzett piacfelügyeleti tevékenységükről.

A beérkezett információk azt jelzik, hogy 2009-ben és 2010-ben a tagállamok mintegy harmada nem vagy alig végzett piacfelügyeleti tevékenységet az energiával kapcsolatos termékek címkézése és a környezettudatos tervezés területén. A Bizottság szorosabbra fűzte kapcsolatait a tagállamokkal ezen a területen, és ezáltal sikerült csökkenteni a kevésbé aktív tagállamok számát.

Az ellenőrzések és az ellenőrzött termékek száma 2009-től 2013-ig jelentősen megnőtt azzal párhuzamosan, hogy ebben az időszokban egyre több termékcsaládra vonatkozóan születtek intézkedések a címkézés és a környezettudatos tervezés területén. Ugyancsak nőtt a laboratóriumi vizsgálatokat is végző tagállamok száma: kezdetben csak maroknyian voltak, ma már a tagállamok fele végrehajt ilyen típusú ellenőrzéseket. A termékvizsgálat csak egy módja ugyan a szabálykövetés ellenőrzésének, mégis központi helyet foglal el, hiszen végső soron ez az egyetlen eszköz annak megállapítására, hogy egy adott termék teljesíti-e a környezettudatos tervezés tekintetében előírt minimumkövetelményeket, illetve címkéjén helyesen van-e feltüntetve energiahatékonysági osztálya. Annak, hogy nem minden tagállam végez laboratóriumi termékvizsgálatokat, az az egyik oka, hogy ezek a vizsgálatok drágák. Ugyanez az oka

---

<sup>8</sup> A Bizottság 2014. március 5-i 518/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az 1059/2010/EU, az 1060/2010/EU, az 1061/2010/EU, az 1062/2010/EU, a 626/2011/EU, a 392/2012/EU, a 874/2012/EU, a 665/2013/EU, a 811/2013/EU és a 812/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek az energiával kapcsolatos termékek internetes címkézése tekintetében történő módosításáról, HL L 147., 2014.5.17., 1–28. o.

<sup>9</sup> 2012/27/EU irányelv, HL L 315., 2012.11.14., 1. o.

valószínűleg annak is, hogy a termékvizsgálatok egy jelentős része a kisebb termékekre, például a külső tápegységekre és a lámpákra, valamint a készenléti és a kikapcsolt üzemmódra vonatkozó követelményekre összpontosít.

A piacfelügyeleti hatóságok által észlelt megfelelési arány tagállamonként, termékenként és évenként eltérő. A hatóságok a forgalmazott termékek 5–40%-án vagy nem találnak címkét, vagy helytelen címkézést tapasztalnak (például a címke nem látható jól, a termék nem a megfelelő címkét viseli, a címke tartalma nem felel meg a laboratóriumi vizsgálatok eredményeinek). A környezettudatos tervezés esetében az ellenőrzött és/vagy bevizsgált termékeknek jellemzően 10–50%-a nem teljesíti a jogszabályi követelményeket. A hatóságok által tapasztalt nem teljesítési arány azonban általában nagyobb, mint az előírásokat nem teljesítő termékek valószínű piaci részesedése, mert a piacfelügyelet jellemzően azokat a márkákat és üzleteket célozza, amelyek esetében ismerten vagy gyaníthatóan nagy a nem megfelelő termékek aránya. A piacon a követelményeket nem teljesítő termékek részaránya körülbelül 20% lehet, ami azt jelenti, hogy a várható energiamegtakarítás mintegy 10%-a (évi 16 Mtoe primer energia) veszendőbe megy.

#### **4. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSA**

A címkézési és a tervezési irányelv egyaránt olyan, általános szabályokat és elveket megállapító irányelv, amely a Bizottságot hatalmazza fel arra, hogy a tagállamokkal koordinált módon részletesebb aktusokat fogadjon el. Mindkét irányelv kijelöli a Bizottságnak adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit. A címkézési irányelv esetében ezek az aktusok felhatalmazáson alapuló jogi aktusok,<sup>10</sup> amelyeket a Bizottság szakértői csoportok keretei között vitat meg a tagállamokkal, míg a tervezési irányelv végrehajtási intézkedések elfogadásáról rendelkezik, ami azt jelenti, hogy a tagállamok a „komitológia” keretei között, egy szabályozási bizottságban szavaznak többségi alapon az egyes intézkedésekről. Egy adott termékcsoporthoz esetében a koherens szabályozás biztosítása érdekében az energiafogyasztás címkén való jelölését szabályozó felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása általában párhuzamosan folyik a környezettudatos tervezés területén energiahatékonysági minimumkövetelményeket megállapító végrehajtási intézkedés elfogadásával.

A Bizottság 2012-ben létrehozta az energiafogyasztást jelölő címkézéssel foglalkozó szakértői csoportot,<sup>11</sup> amely a korábbi címkézési irányelv (92/75/EGK irányelv) alapján létrehozott, az energiafelhasználó termékek energiafogyasztását jelölő címkézéssel foglalkozó szabályozási bizottság helyébe lépett. A szakértői csoport a 2010/30/EU irányelv alapján elfogadott összes címkézési intézkedést megvitatta, és ezáltal keretet adott a tagállamokkal folytatandó konzultáció számára. Eddig a Bizottság 12 felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el az energiafogyasztás címkén való jelölése területén.<sup>12</sup> Az aktusok Bizottság általi elfogadását követően sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt egyetlen esetben sem kifogást az előírt négy hónapos határidőn belül. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ezután kihirdetésre kerültek *Az Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és nem sokkal később hatályba is léptek.

---

<sup>10</sup> EUMSZ 290. cikk.

<sup>11</sup> A szakértői csoport kódszáma: E02854.

<sup>12</sup> [https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list\\_of\\_energ\\_labelling\\_measures\\_3.pdf](https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_energ_labelling_measures_3.pdf).

Megjegyezzük, hogy egy további felhatalmazáson alapuló intézkedés is elfogadásra került, amely a meglévő rendeleteket módosítja az energiacímkék internetes hozzáférhetőségével kapcsolatban.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az energiafogyasztás címkézéssel való jelölése területén a Bizottságnak adott felhatalmazás hozzájárul a termékek és a készülékek címkézéséhez szükséges részletes szabályok kidolgozásához. A Bizottság emellett kijelenti, hogy a címkézési irányelvben rá ruházott hatásköröket helyesen gyakorolta.

## 5. ÖSSZEGRZÉS

Az értékelés eredményei alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a címkézési irányelvet indokolt módosítani. E módosítás érdekében e jelentés közreadásával párhuzamosan előterjeszti az irányelv módosítására irányuló jogalkotási javaslatát, amely különösen a címke hatásosságának csökkenését (2. szakasz 5. és 12. pont) és a követelmények betartatásának rossz hatásfokát (2. szakasz 5. és 7. pont, 3. szakasz) igyekszik orvosolni.

A tervezési irányelvvel összefüggésben az értékelés során felszínre került kérdések nem igényelnek jogszabályváltozást. A használat közbeni energiafogyasztáson kívüli környezeti hatások (például a tartósság, az újrafeldolgozhatóság vagy a javíthatóság) kezelése a jogszabályi keret megváltoztatása nélkül is szisztematikusabbá tehető a környezettudatos tervezés területén elfogadott intézkedésekben.

Az energiafogyasztást jelölő címkék érthetőségének javítása kapcsán (2. szakasz 5. pont) a Bizottság azt tervezi, hogy az egyes termékcsoportok címkéinek kidolgozásakor fogyasztói tesztek hajt végre annak érdekében, hogy a piktogramok és a címke egésze érthető legyen a fogyasztók számára.

A követelmények betartatásának javítása érdekében (2. szakasz 7. pont) a Bizottság a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztás címkén való jelölése területén létrehozott közigazgatási együttműködési csoportok (az úgynevezett ADCO-csoportok) keretei között, valamint célzott közös projektek, például az EU-finanszírozásban megvalósuló „EEpliant” projekt<sup>13</sup> útján kívánja elősegíteni a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok közötti együttműködést.

A jogalkotás hosszadalmasságával kapcsolatban a 2. szakaszban (10. pont) megfogalmazott probléma kiküszöbölése érdekében a Bizottság azt tervezi, hogy a felhatalmazáson alapuló aktusok tervezetét a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás alapján már korábban, a konzultációs fórum keretei között zajló egyeztetéssel párhuzamosan megküldi a Kereskedelmi Világszervezet tagjainak.<sup>14</sup>

Az elektronikai termékek piacának gyors változásaival kapcsolatos megállapítás (2. szakasz 10. pont), valamint a vételár és az energiahatékonyság közötti egyértelmű összefüggés hiánya külön mélyreható elemzést igényel. A Bizottság ezt az elemzést a tervek szerint az európai uniós Energy Star program 2016-ban esedékes felülvizsgálata keretében fogja végrehajtani úgy, hogy az elemzés ne csak a program hatálya alá tartozó elektronikai termékekre terjedjen ki.

A Bizottság végezetül folytatja megerősített kommunikációs tevékenységét a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztás címkézése területén elfogadott

<sup>13</sup> [http://www.prosafe.org/images/Documents/EEPLIANT/EEPPLIANT\\_Press\\_release\\_v2.pdf](http://www.prosafe.org/images/Documents/EEPLIANT/EEPPLIANT_Press_release_v2.pdf)

<sup>14</sup> Jelenleg a WTO értesítése a Bizottságon belüli szolgálatközi konzultáció után történik. A szabályozási bizottság és az energiafogyasztást jelölő címkézéssel foglalkozó szakértői csoport tagjai részére csak a WTO értesítésére előírt 60 napos időszak vége után van lehetőség kiküldeni a meghívót. A jogalkotási folyamat a WTO-értesítés miatt tehát lényegében három-négy hónapra leáll.

termékspecifikus intézkedésekkel kapcsolatban annak érdekében, hogy a nyilvánosság többet tudjon erről a szakpolitikáról, és jobban elfogadja annak törekvéseit.